

умовами праці. *MOTROL*. 2012. Vol.14. №.4. 28-31.
URL:<http://hdl.handle.net/123456789/1180>.

5. Іваненко В. С. Державна політика щодо кадрового забезпечення агропромислового комплексу: пріоритети та напрями // Актуальні проблеми, пріоритетні напрями та стратегії розвитку України : тези доповідей III міжнародної наук.-практ. онлайн-конференції, м. Київ, 13 жовтня 2021 року / редкол. О.С. Волошкіна та ін. Київ : ІТТА, 2021. С. 1076-1081.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10108>.

6. Іваненко В. С. Органи управління в конфліктних і надзвичайних ситуаціях // Глобальні цілі сталого розвитку – безпека світу, соціально-економічні та екологічні прояви, можливості активізації партнерства : тези доповідей - здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання за результатами щорічного тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 12 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 29-31.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8203>.

7. Курепін В.М. Управління розвитком кадрового потенціалу підприємств аграрного профілю / В.М. Курепін // Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року : збірник наукових праць [Електронний ресурс]. – Вінниця: ВНТУ, 2021., -С. 730-733.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8907>.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Скільки існує людина, стільки і питання власної безпеки є важливим і актуальним для неї. П'ять тисячоліть тому, з'явилися перші міські поселення, з того часу і стали формуватися елементи техносфери на Землі. Звичайно, тоді ще не було це було техносфери у повному її розумінні. Справжня техносфера з'явилась в епоху промислової революції. Пара та електрика дозволили багаторазово посилити технічні можливості людини. Людина змогла швидко пересуватися по земній поверхні, заглибитись у земну кору та океани, піднятися в атмосферу, створювати світове господарство, створити багато нових речовин.

Почали виникати процеси, не притаманні біосфері: отримання металів та інших елементів, у тому числі хімічних, виробництво електроенергії енергії, також на атомних електростанціях, синтез органічних речовин, не існуючих у біосфері. Людина активно почала використовувати природні корисні копалини[1]. Потужним техногенним процесом є спалювання викопного палива.

Створюючи поселення, люди змушені концентрувати енергію на невеликих ділянках, причому найчастіше в межах міст та інших видів населених пунктів, просторова концентрація синтетичних хімічних сполук, більша частина яких

отруйна, також концентрувалася на невеликих ділянках. Енергетичні потужності, якими люди користувалися стали потужними. Внаслідок цього різко зросло забруднення навколишнього середовища, почалося знищення лісів, опустелювання; зросла кількість людей, які хворіли та загинули внаслідок нестандартних ситуації та техногенних невідповідностей того часу.

Аварії, спричинені порушенням експлуатації технічних об'єктів того часу, почали за своїми масштабами носити катастрофічний характер. Уже в 20 - 30 роки ХХ століття вплив таких аварій інколи переходить за межі виробництв, населених пунктів, також перетинав кордони держав і охоплював цілі регіони. Викликана аваріями несприятлива екологічна обстановка зберігалася від декількох днів до багатьох років та суттєво впливала на життєзабезпеченість населення [2].

Світова спільнота того часу все більше приділяє уваги вирішенню проблем небезпек, які були спричинені як самою природою, так і діяльністю людини, причому останній чинник став проявлятися все відчутніше. Нераціональне природокористування та забруднення навколишнього природного середовища, це найбільш нагальні і гостри проблеми сучасності та вимагають участі міжнародної спільноти як на національному, так і на транснаціональному рівнях.

У сучасному світі на життя людини з певною регулярністю негативно впливають постійні природні катаклізми [3], виникаючі техногенні негативні прояви: процеси створення та перетворення матеріальних ресурсів; використання енергії, переробка інформації тощо. Особливо актуальні в останні роки стали проблеми техногенно-екологічної безпеки: аварії, катастрофи, екстенсивне використання природних ресурсів, поглиблення екологічної кризи, глобальне потепління, зміна клімату тощо.

Характерною межею сьогодення є як збільшення кількості нещасних випадків і катастроф, так і зростання їх негативних наслідків [4]. Події останніх десятиріч свідчать про загострення проблем глобальної безпеки та про дуже неоднозначний вплив процесів глобалізації на розвиток різних країн. В цих умовах зростає загроза появи суперечностей і суперництва між провідними державами за перерозподіл сфер впливу та застосування при цьому силових методів.

Реальною стала глобальна ескаляція тероризму, імовірність появи нових ядерних країн [5], нових обертів набирає міжнародна організована злочинність. На території багатьох країн спостерігається загострення суспільно-політичних та соціально-економічних проблем, які трансформуються у збройні конфлікти.

XXI ст. людство переживає складний період своєї історії. З одного боку воно оволоділо величезним науково-інноваційним потенціалом, з іншого, ще не навчилося обережно й раціонально ним користуватися.

Посилення чинників антропогенного тиску на природу, різке зростання населення планети, швидка урбанізація та індустріалізація, інтенсивна хімізація сільського господарства тощо порушили біологічний кругообіг речовин у природі, регенераційні механізми, унаслідок чого почалося її прогресуюче руйнування. Це ставить під загрозу життя та здоров'я сучасного й майбутніх поколінь людей, існування людської цивілізації [6].

Таким чином, захист людини від небезпек постає водночас із появою на Землі людства. Протягом усієї історії суспільство і кожна окрема людина дбала про власну безпеку та безпеку своїх близьких, Потенціал загроз глобальній та національній безпеці досяг рівня, за якого без розробки системної політики захисту національних інтересів та належних механізмів її реалізації може постати питання про існування держав та людства в цілому. Саме тому на перший план все активніше виступають не стільки традиційні політичні й соціально-економічні проблеми, скільки злободенні екологічні проблеми та техногенні небезпеки.

Бібліографічний список

1. Курепін В. М. Актуальні питання реалізації державної політики у сфері цивільного захисту // Актуальні проблеми управління та адміністрування: теоретичні і практичні аспекти : матеріали VII міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції науковців та здобувачів вищої освіти, м. Кам'янець-Подільський, 6 травня 2022 р. Кам'янець-Подільський : Зклад вищої освіти «Подільський державний університет», 2022. С. 200-205. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11719>.

2. Іваненко В. С. Історична та культурна спадщина Миколаївської області, як стратегія національної безпеки України // Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Миколаїв, 23-24 червня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 97-100. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9824>.

3. Іваненко В. С. Зміна клімату: причини та наслідки // Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості: матеріали доповідей за результатами проведеного спільного «круглого столу» обліково-фінансовий факультет, інженерно-енергетичний факультет, м. Миколаїв, 9 грудня, 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 45-48. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10685>.

4. Курепін В. М. Регіональні екологічні проблеми водних ресурсів Півдня України // Подолання екологічних ризиків і загроз для довкілля в умовах надзвичайних ситуацій – 2022 : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 26-27 травня 2022 р. Полтава – Львів : НУШП, 2022. С. 342-346. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11874>.

5. Курепін В. М. Воєнні конфлікти, як глобальні екологічні проблеми суспільства // Педагогічні інновації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021, С. 156-158. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9296>.

6. Піндера М. Екологічна безпека територій у зоні бойових дій // Молодь, наука, бізнес : матеріали Всеукр. інтер.-конф. здоб.вищ.освіти і мол.учених, 5-6 жовтня 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 81-83. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11861>

ДЕПРЕСИВНІСТЬ ТЕРИТОРІЙ: ЩО ЦЕ ТАКЕ І ЯК З НИМ БОРОТИСЬ

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент,

Пряслова Н.М.,

здобувач вищої освіти, інженерно-енергетичний факультет,

Миколаївський національний аграрний університет

На протязі багатьох років в Україні йде дискусія на тему, які регіони є донорами і які «годують» усіх інших, які ж регіони «сидять на шиї в держави» і замість того, аби розвивати власну регіональну економіку, постійно вимагають різноманітні дотації, субвенції, пільги для свого регіону чи своїх мешканців.

Для аргументації кожен використовує статистику, але інтерпретують її по різному [1]. Донори використовують показники офіційної статистики як валовий регіональний продукт на душу населення (ВРП), індекс матеріального добробуту (ІМД), прями вилучення з власного бюджету. Реципієнти інтерпретують показники офіційної статистики з іншого боку та показують регіон економічно слабким, пояснюючи свою невідповідність з точки зору не причетності до збитковості.

Про порівняльність економік промислових та сільськогосподарських областей, при таких підходах, говорити не можливо [2]. Та і показники ВРП не дають цілісної картини регіонального розвитку та регіональних проблем в Україні. Тому виникла необхідність вирівнювання міжрегіональних диспропорцій та матеріалізувати дискусії в нормативно-правових актах та політичних документах України. Проаналізував політичні документи, такі, як програми діяльності урядів, та угоди про коаліції, можна стверджувати, що уряди країни питанню регіональної політики та особливо вирішенню проблем репресивності територій приділяли не першочергову увагу.

Але низка кроків щодо осмислення ідеології регіональної політики все же була зроблена [3]. Деякі програми діяльності Урядів, угоди між коаліціями містили деякі принципово важливі заходи, щодо подолання репресивності територій. Було означено, що репресивність територій напряму прив'язана до рівня зайнятості населення, а її подолання потребує в першу чергу інноваційних механізмів, а не перерозподілу ресурсів. На жаль не знайшли свого відображення у подальших документах порядок здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського значення для визнання територій депресивними тощо.

Потребує цілком конкретних зрозумілих та ефективних організаційних, фінансових та інституційних механізмів розв'язання проблеми депресивності територій. Має бути єдине розуміння усіх юридичних термінів, що застосовуються у нормативно-правових актах.

Згідно нормативно-правових актів депресивним може бути визнано:

- регіон - в якому протягом останніх п'яти років середній показник обсягу валового регіонального продукту на одну особу є найнижчим;